

Idén Dócon a lakosság javára több fontos munkát végeznek

Idén Dócon a községfejlesztési terv a lakosság javára több fontos feladat végrehajtását jelöli meg. Korszerűsíteni és fejleszteni kívánják a község vízvezeték-hálózatát. Az úgynevezett Buruzs-parton, a Kossuth utca és a József Attila utca sarkán rendbehozzák az artézi kutat. Tervezik, hogy a lakosság társadalmi munkájának segítségével a község szélén nyári fürdőt létesítsenek, mert erre megvannak az adottságok.

Az úgynevezett Szili-sarokra autóbuszvárótermet kívánnak építeni, ezt is a lakosság társadalmi munkájának segítségével. Idén több utat javítanak meg, s gondot fordítanak a község további belvíztelenítésére is.

Háztartási gépek bemutatója — háziasszony-konferencia Kisteleken

A kisteleki nótanács és a helyi földművelőszövetkezet megbízottsága érdekes bemutatót rendezett a község asszonyai számára a községi pártszervezet helyiségében.

A szépen feldíszített teremben mintegy 50 különféle háztartási gép, s a modern háztartás számos különféle tartozéka fogadta a belépőket a teremben elhelyezett kiállító vitrinekben. A bemutatóval egybekötött háziasszonykonferenciát Horváth Jánosné, a MESZÖV megbízottsága elnökének előadása nyitotta meg. Előadása után szakemberek mutatták be a háztartási gépeket a találkozó résztvevőinek, s egyúttal mindjárt bemutatták a használatukat, s elmagyarázták a kezelésüket is. A legnagyobb sikert a »Kukta« gyorsfőző fazék aratta, de nagy volt az érdeklődés a porszívók, a padlókeféző gép és az ötletes burgonyasütő iránt is.

Az előadást 110 kisteleki háziasszony hallgatta meg, s a bemutató után is sokan keresték meg föl a kiállítás termét és nézték végig a háztartási gépek parádéját.

Antal. A fenti kissozóban jöttek össze, eloltott lámpa mellett, s vitatkoztak, beszéltek, tanácskoztak minden este éjtélég. Már látták, mi lett a polgári forradalomból. Más vártak. Március első felében reménykedés szállta meg a szíveket. Móra azt mondta egyszer Jánosnak:

— Rövidesen fordul a világ!
— És fordult. De Szegeden csak pár napig tartott a Tanácsköztársaság. A várost francia gvarmati csapatok szállták meg. Reményesség, vágyakozás, álmodozás oadalet!
Megszöndesedett a város. A szegedi néger katonák »rendet« tettek. János végezte továbbra is megszokott dolgát. Csak a könyvtárterem kongott az ürességtől, ráért kézbesíteni, leveleket vinni a postára. Pedig kint szép nyár volt, a természet pazar bőkezűséggel szórta aranyait, a Stefánia sétányán tiszt urak sétáltak, magasrangú katonák szórakoztak városszerte, készülődtek az ellenforradalomra.

János vitte a leveleket.
A posta egyik hirtelen haragú embere ráripakodott.

— Na, a maga gazdája istenit, ugyancsak kített magáért!
— Hagyjon engem a postafőtiszt úr, én nem politizálok — kerülte ki Kotormány az összetűzést. — Nem azért hozom a postát, hogy föltartson.
— A maga gazdája: gazember! — vörösödött el erre a válasza a postafőtiszt.
— Miért nem mondta ezt meg neki három hónapja az úr? — felelte János, s ment vissza a múzeumba.
De nem állhatta szó nélkül.
— Bántják az igazgató urat.
Móra elkomorodott. Últ az íróasztala mögött, előtte félbemaradt írás.
— A senkiháziak.
— Molestálnak — panasolta Kotormány.
— Azoknak mondja meg János, jöjjenek ide.

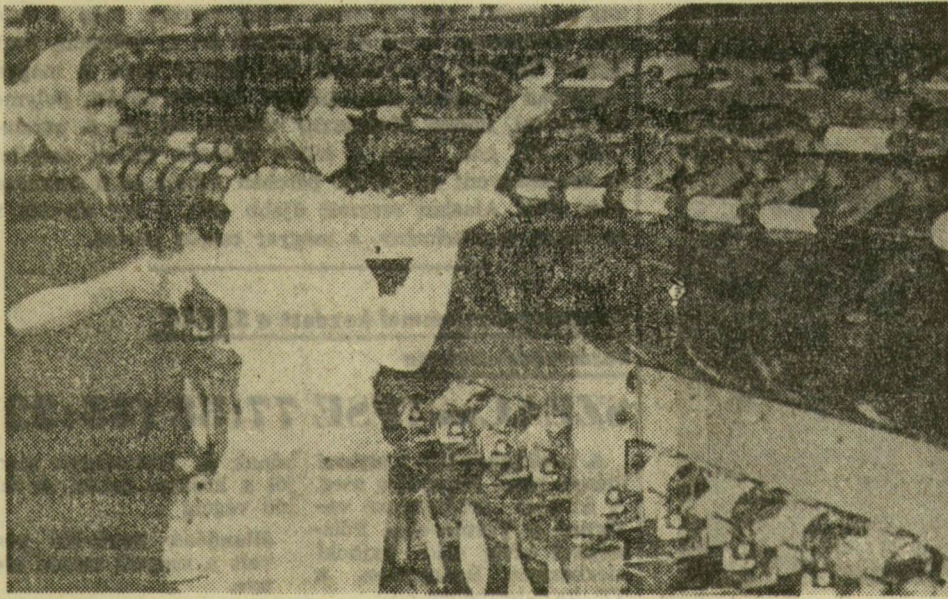
De nem jött senki. A városházára futottak! El akarták távolítani a múzeum és a könyvtár éléről. Érvük ezer volt, és Móra mégis maradt. Kevesen tudták akkoriban, hogy a »literátus« főkapitány, dr. Szalay József verte vissza a gyűlölködők ostromát.

Szerette Mórát. Az embert is, az író is. Barátja volt. Nem hagyta bántani.

Móra haragudott a franciákra. Meghagyta, ha francia tiszt akar feljönni a múzeumba, s őt keresi, mondják meg neki: nincs itt. A múzeumot megnézheték, a könyv-

Fokozzák a termelékenységet, könnyítik az emberi munkát, javítják a minőséget

a Kender- Lenzöví és a Délrost újszegedi telepének csehszlovák gépei

A csehszlovák gépek mellett...

Az Újszegedi Kender- Lenzöví Vállalatnál hat új vetülékcsevelő automatizált gép, és két, ugyancsak automatizált keresztorszó hirteti a csehszlovák ipar fejlettségét. A szomszédos üzemben, a Délrost újszegedi telepét pedig két nagy-szerű cseh gyártmányú csiszológép, és egy úgynevezett dugózógép segít az üzem munkásainak a termelékenység növelésében, a minőség javításában.

Két év óta

Ezek a gépek nem régóta, mindössze egy, vagy legfeljebb két esztendő óta dolgoznak a két üzemben. Hogyan váltak be? Mit mondanak erről a velük dolgozó munkások?

Szűcs Józsefné közel hét éve, 1954 óta dolgozik az Újszegedi Kender- Lenzövíben. Két esztendő óta az egyik csehszlovák vetülékcsevelő gép mellett.

— A régi gépen — mondja — kézzel-lábbal kellett dolgoznunk. Az új gépen viszont csak a kéznek kell dolgoznia. De annak is jóval kevesebbet. Most csak csomót kell kötnünk az elszakadt szálakon.

Az új gép azonban nemcsak a fizikai munkát könnyíti meg. Fokozza a termelékenységet. De főképpen a munka minőségének javítá-

sában jelentett változást az alkalmazása.

Szeretem a gépet

Lényegében hasonló a helyzet az üzem csehszlovák keresztorszó gépeivel is. Ezek a gépek azzal, hogy megakadályozzák az anyag összeguboncolódását, nagymértékben javítják a minőséget. És természetesen könnyítik az emberi munkát.

— Ezért szeretem a gépet — mondja Fátyné Józsefné, aki még csak mindössze két esztendője dolgozik az üzemben, de máris elnyerte a »Szakma kiváló dolgozója« címet. — Gyorsabban halad vele a munka és nem is fáradok el annyira.

A szomszédos üzemben, a Délrost telepén a két csehszlovák csiszológép a pozdorjalapok felületét csiszolja egyenletesre. Két évvel ezelőtt, amikor még nem volt az üzemnek ilyen csiszológépe, igen sok volt a selejt, nagy volt a veszteség. A nem egyenletes pozdorjalapokra ugyanis nem tudták a furnírelemeket ráhelyezni.

Az úgynevezett dugózó gép pedig talán még ennél is nagyobb mértékben csökkentette a selejtet. Alkalmazása előtt a furnírelemeknek körülbelül a 30 százaléka nem lehetett felhasználni, vagy alacsonyabb minőségű kategóriába kellett sorolni őket, mert hibásak

tárt megtekinthették, ha kedvük tartotta. De Móra elzárkózott előlük.
Egyszer János nyitott ajtót. Francia ruhás tiszt áll az ajtóban. Magyarul szól.
— Móra Ferenc igazgató urat keresem.
Kotormány nem tudta, mit csináljon. Merthogy franciának nincs itt az igazgató úr, de ez a tiszt magyarul szól.
— Magyar az úr?
— Nem, francia vagyok.
— Tessék várni.
És otthagya a csarnokban. Felszaladt Mórához.
— Egy magyarul beszélő francia tiszt akarja látni az igazgató urat.
— Nofene!
— Beengedtem. Lent vár az előcsarnokban.
— Akkor engedje fel, János.
A tiszt mosolyogva mutatkozott be. Francia neve volt, de jól beszélt magyarul. Kotormány a közelben állokodott. Hátha valami rosszban sántikál a francúz.
— Ön magyar? — kérdezte Móra.
— Nem, francia vagyok. De Budapesten végeztem a tanulmányaimat. Innen a magyar nyelvtudás.
— Miben állhatok szolgálatára?
— Szeretném megnézni a múzeumot.
Móra mindent megmutatott. Kotormány nyitogatta az ajtókat. Egyszer azt mondja a francia:
— Ismerem az írásai egy részét. Tisztelem és becsülöm. Mint a magyarokat. Önt szeretem is. Kár, hogy magyarok született! Ha nálunk élne, már világhírű lenne. Aki így ismeri a népet, s így tud írni a nyelvén...

Móra ennyit válaszolt:
— Ha franciának születtem volna, és itt lennék az ön helyében, most szégyellném magam! Franciaország rossz politikát folytat.

Hogy a tiszt elment, Kotormány odasomfordált Móra mellé.

— Igazgató úr, nem tetszik gondolni, a franciáknál miért nem tör ki a forradalom?

— Ott se ért meg még az egész francia nép! Mert még ott se csókolták meg mindenki a Jézust.

EZZEL VISSZAMENT a szobájába.

Jánosnak volt min gondolkodnia. Mit jelenthetett ez a mondat? De nem jött rá. Mikor felidézte nemrégiben az emlékeit, most se tudta. De világosan emlékszik rá erősítette, ezt mondta Móra.

(Folytatjuk)

Szegedi kutatók találmánya: — a szintetikus gyöngyház-pigment

Szegedi egyetemi kutatók és üzemi szakemberek együttműködése, mint eddig már sokszor, most ismét újabb eredményre vezetett: megoldották a halpikkely festékanyagához hasonló gyöngyház-pigment szintetikus úton való előállítását. A találmány jelentőségét növeli, hogy ilyen anyagot sokáig importáltunk, s az utóbbi időben is csak költséges eljárással tudták — ugyan-csak szegedi újtás alapján — hazai alapanyagból készíteni.

A behozatal megszüntetése a Szegedi Szappan és Vegyi Ktsz szakemberei a halpikkelyek tömegéből vonták ki a festékanyagot. Egy kiló pikkelyből mindössze két és fél deka gyöngyház-festéket tudtak készíteni. Ez különként mintegy két és fél ezer forintba került.

Ezért határozták el a szövetkezetben, hogy felveszik a kapcsolatot az egyetem kutatóival, s együttesen olcsóbb eljárás kidolgozását tűzték ki célul. Kakuszi Endre, a ktsz üzemfőnöke, dr. Bán Miklós és Sipos György egyetemi kutatók együttesen mintegy fél évig kísérleteztek míg végül az új, eredményes módszer megszületett. Ennek alapján bizonyos szervesetlen anyagok-

ból, szintetikus úton hozzák létre a finomkristályos, selymes fényű vegyületet.

Egyedüli hátránya, hogy az alapanyagát külföldről kell beszerezni. Ennek ellenére az előállítás egyenye-débe sem kerül a halpikkelyből kivont festék költségé-nek. A kutatók most azt tervezik, hogy hazai alapanyagok felhasználásával kísérletezzenek.

Egyelőre természetesen a már kidolgozott új módszert alkalmazzák, mert a korábbinál lényegesen olcsóbban, s tömegesen az ipar rendelkezésére tudják bocsátani a külföldinél is szebb gyöngyházfényű pigmentet. Ez kitűnően felhasználható a gyöngyház-utánzatok, gombok, dísz-tárgyak, ékszerek, s más hasonló cikkek készítésére. D. B.

Betonszállító, gépkocsidarú, szilárdagsmérő

A Gépipari Ktsz új gyártmányai

Még egy hónappal ezelőtt is úgy volt, hogy a Szegedi Gépipari és Gépjárműjavító Kisipari Termelő Szövetkezet faipari gépek gyártásához lát az idej esztendőben. Már a szükséges átszervezéshez is hozzákezdtek, amikor az OKISZ visszavonta a megbízást, de szerencsére sikerült a szövetkezetnek a nehézipari külkereskedelmi vállalat, a NIKEX révén új megrendelések jutnia. Ezek szerint a második negyedévtől pneumatikus betonszállító és olajnyomással működő autódarut, fél év után pedig az építőiparban használatos betonszilárdagság vizsgálat készit majd a ktsz gépműhelye.

Mivel a szerződést a NIKEX-szel kötötték, mindhárom berendezés kivétel cikk lesz. A pneumatikus betonszállító — mely hat atmoszférás nyomással 40 méteres magasságig nyomja fel 150 folyóméter hosszú csőrendszereivel a 400—600 kilogrammos úgynevezett betonugókat — olyan helyeken is kitűnően alkalmazható, ahol már toronydarúval nem lehet felérni az építkezés szintjéig. Idén 30 készül el belőle a Német Demokratikus Köztársaság és Jugoszlávia számára.

Hasonlóan célszerű berendezés az olajnyomású daru is, melyet gépkocsira szerelve használnak. A tavalyi Budapesti Ipari Vásáron prototípusát már láthatta a közönség, s most újabb három darabot készit belőle a szegedi szövetkezet. Az olajnyomással működő építési daru egy tonna súlyt képes emelni, és a gépkocsivezetői fülkéből irányítható. Az elkészülő példányokat az ősz nemzetközi vásárokon szándékozik bemutatni a NIKEX a külföldi szakemberek előtt.

Faipari gépek helyett tehát építőipari gépek gyártására rendezkedik be a gépipari szövetkezet, s ha késve is, mégis biztosíthatja kapacitásának lekötését. Mégpedig nem is akárhogyan, hiszen ezekkel a cikkekkel első ízben vonulhat ki a ktsz a világpiacra.

Újabb önkiszolgáló bolt

Pénteken nyitják meg új- ra a vásárlóközönség számára az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat 5-ös számú áruádját a Lenin körúton. Az áruádját jelentős összegű költséggel korszerűsített és önkiszolgáló rendszerűvé alakította át a vállalat. A korszerű, modern berendezéssel felújított áruáda február 24-ével reggel 6 órától este fél 8-ig áll a vásárlók rendelkezésére.

Az ügyvédek működéséről

Az Igazságügyminisztérium kollégiuma kibővített ülésén tárgyalta az ügyvédek működésével kapcsolatos kérdéseket. Megállapította többek között, hogy a vidéki ügyvédi kamarák többsége — a jogászság többi rétegével együtt — jogi felvilágosítással és tanácsadással jelentős segítséget nyújtott a mezőgazdaság szocialista átszervezéséhez. A kollégium meghatározta azokat a feladatokat, amelyek végrehajtásával tovább lehet fejleszteni az ügyvédek és ügyvédi szervek munkájának színvonalát. (MTI)